

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/3793-

7. desember 2021

Tilskudd til private barnehager når kommunen har vedtatt lavere foreldrebetaling i de kommunale barnehagene enn maksimalprisen

Om beregningen av tilskudd til private barnehager – foreldrebetaling skal trekkes fra

En privat barnehage som mottar kommunalt tilskudd, har rett til kommunalt tilskudd i tråd med barnehageloven § 19. Bestemmelsen fastsetter et prinsipp om likeverdig behandling av kommunale og private barnehager. Departementet har fastsatt nærmere bestemmelser om hva som skal regnes som likeverdig behandling i forskrift 9. oktober 2015 nr. 1166 om tildeling av tilskudd til private barnehager (finansieringsforskriften).

Forskriften § 3 regulerer hvordan kommunen skal beregne driftstilskuddet til ordinære barnehager. Grunnlaget for beregningen er kommuneregnskapet fra to år før tilskuddsåret. Kommunen skal beregne driftstilskuddet ut fra "gjennomsnittlige ordinære driftsutgifter per heltidsplass i tilsvarende kommunale ordinære barnehager, fratrukket administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift på pensjonsutgifter". Grunnen til at de tre nevnte komponentene trekkes fra, er at det er fastsatt egne påslag for disse.

Kommunen skal trekke fra foreldrebetaling ved beregningen av tilskuddssatsen til de private barnehagene i kommunen. Dette er ikke direkte regulert i forskriften, men den kunngjorte merknaden til § 3 første ledd fastsetter at "[f]oreldrebetaling og kostpenger skal trekkes fra ved beregning av tilskuddssatsen". Beregningen av tilskuddet til private barnehager tar utgangspunkt i kommuneregnskapet. Kommuneregnskapet viser imidlertid kommunens *brutto* driftsutgifter til egne kommunale barnehager. Siden barnehageplassene er delvis finansiert av foreldrebetaling, må foreldrebetalingen trekkes fra kommunens brutto driftsutgifter for å finne riktig sats for det kommunale driftstilskuddet til private barnehager. På denne måten vil driftstilskuddet til de private barnehagene gjenspeile kommunens finansiering av egne kommunale barnehager, utenom foreldrebetalingen.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Line Gabrielsen
Brovold
22 24 76 19

Hvilken foreldrebetaling skal kommunen trekke fra ved beregning av tilskuddssatsen?

Spørsmålet som departementet har vurdert, er hvilken "foreldrebetaling" som kommunene skal trekke fra ved beregning av tilskuddssatsen, jf. merknaden til forskriften § 3.

Det vil være ulikt hvilken foreldrebetaling som skal trekkes fra i tilskuddsgrunnlaget til private barnehager, ut ifra om kommunene vedtar lavere, lik eller høyere foreldrebetaling enn maksimalprisen som er fastsatt av Stortinget, i sine egne kommunale barnehager.

I regneeksempler og veiledningstekst fra Utdanningsdirektoratet de senere årene er foreldrebetalingen kun knyttet opp mot maksimalprisen. I et regneeksempel som baserer seg på dagens forskrift står det følgende: "Kommunen skal trekke fra foreldrebetaling basert på maksimalpris fra tilskuddsåret og kostpenger fra regnskapsåret to år før tilskuddsåret." Direktoratet har også i et [tolkningsbrev](#) fra 2017 konkludert med at kommunen skal trekke fra maksimalprisen for foreldrebetaling ved beregning av kommunalt tilskudd, og at det derfor ikke vil påvirke tilskuddssatsen hvis kommunen tar lavere foreldrebetaling enn maksimalprisen i egne barnehager.

Departementet viser til at det overveiende mest vanlige er at både kommunen og private barnehager fastsetter årlig foreldrebetaling lik maksimalprisen som fastsettes av Stortinget hvert år. Når merknaden viser til at foreldrebetalingen skal trekkes fra, vil dette derfor i de aller fleste tilfeller sammenfalle med maksimalprisen.

Departementet mener imidlertid at en naturlig språklig forståelse av «foreldrebetaling» taler for at det er den foreldrebetalingen som kommunen har fastsatt for sine kommunale barnehager i tilskuddsåret, som skal trekkes fra. Bestemmelsen om beregning av driftstilskudd og merknaden må også forstås i sammenheng med systematikken i finansieringssystemet og den faktiske beregningen av kommunens gjennomsnittlige driftsutgifter per barnehageplass. Formålet med driftstilskuddet etter forskriften § 3 er å gi en samlet finansiering fra kommunalt tilskudd og foreldrebetaling som er likeverdig med kommunens egne barnehager og som setter barnehagene i stand til å oppfylle rettigheter og plikter etter barnehageloven. Ut fra dette formålet, vil hva som skal trekkes fra ved beregning av driftstilskudd etter § 3, avhenge av om kommunen har fastsatt høyere eller lavere foreldrebetaling enn maksprisen fastsatt av Stortinget.

I de tilfeller der kommunen unntaksvis har vedtatt en foreldrebetaling som er *høyere* enn maksimalprisen, vil det være urimelig at det er vedtatt foreldrebetaling i kommunens barnehager som trekkes fra tilskuddsgrunnlaget. Dersom vedtatt foreldrebetaling trekkes fra og den er satt høyere enn maksprisen, vil det ikke være mulig for de private barnehagene å oppfylle kravet i forskrift om foreldrebetaling om at barnehagene ikke skal ha foreldrebetaling som er høyere enn maksimalprisen. I departementets tidligere [rundskriv F-05/2011](#) ble beregningen når kommunen har høyere foreldrebetaling enn maksimalprisen omtalt slik:

" Dersom foreldrebetalingen i kommunens egne barnehager overstiger maksimalprisen, skal kommunen likevel utmåle tilskuddet ut fra en forutsetning

om at den ikke-kommunale barnehagen skal kunne ha en foreldrebetaling lik maksimalprisen."

Departementets konklusjon

Departementet mener at det er den vedtatte foreldrebetalingen for kommunale barnehager i kommunen i det aktuelle tilskuddsåret som skal trekkes fra ved beregningen av tilskuddssatsen til de private barnehagene i kommunen etter finansieringsforskriften § 3. Dette gjelder både hvis kommunens foreldrebetaling er *den samme* som maksimalprisen fastsatt av Stortinget og hvis kommunen lokalt har fastsatt en *lavere* foreldrebetaling i sine barnehager enn maksimalprisen. Unntaket er i de tilfellene der kommunale barnehager har høyere foreldrebetaling enn maksimalprisen. Kommunen skal i slike tilfeller trekke fra maksimalprisen fastsatt av Stortinget.

Utdanningsdirektoratets regneeksempel for tilskuddsberegning gjelder typetilfellet der kommunens foreldrebetaling er den samme som maksimalprisen. Det gir også riktig beregning i tilfellene der kommunen har høyere foreldrebetaling enn maksprisen.

Departementet ber direktoratet oppdatere veiledningen i tråd med departementets tolkning.

Med hilsen

Trude Wessel Eide (e.f.)
avdelingsdirektør

Line Gabrielsen Brovold
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer